

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: **Letiště Ostrava, a.s.**, se sídlem 742 51 Mošnov č.p. 401, IČ: 26827719
zastoupeného: Mgr. Radim Struminský, advokát, se sídlem Svornosti 86/2,
Havířov

proti

žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 525/15, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra financí ze dne 6.2.2017, č.j.: MF-40 638/2016/1203-RK,

takto:

I. Rozhodnutí ministra financí ze dne 6.2.2017, č.j.: MF-40 638/2016/1203-RK, a usnesení ministerstva financí ze dne 8. 11. 2016, čj. MF-7 632/2015/1203, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen na náhradě nákladů řízení zaplatit žalobci částku 15 342 Kč do jednoho (1) měsíce od právní moci rozsudku do rukou Mgr. Radima Struminského, advokáta.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podanou žalobou napadl shora uvedené rozhodnutí, kterým byl zamítnut jeho rozklad a potvrzeno shora uvedené usnesení. Ve správním řízení bylo pravomocně rozhodnuto tak, že bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce ze dne 24. 10. 2014 podle ust. §

66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*správní řád*“). Žádost žalobce koncipoval jako „návrh na zahájení sporného řízení dle § 141 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů – ve věci nesprávného posouzení skutkového stavu u veřejných zakázek administrovaných navrhovatelem ze strany Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko, čímž došlo k porušení uzavřené smlouvy o poskytnutí dotace“.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí v celém rozsahu, domáhaje se jeho zrušení, včetně zrušení prvostupňového správního rozhodnutí, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobních bodech vytyčil tyto meze soudního přezkumu. Po rekapitulaci skutkového a právního stavu namítal, že fáze po uzavření smlouvy o poskytnutí dotace se řídí režimem veřejnoprávních smluv, a v případě porušení této smlouvy je ochrana poskytována prostřednictvím ust. § 169 ve spojení s ust. § 141 správního řádu. Věcně je příslušné ministerstvo financí podle ust. § 4 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*kompetenční zákon*“), a podle ust. § 22 odst. 11 a 12 zákona č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*rozpočtová pravidla*“). Pokud je ministerstvo financí odvolacím orgánem poskytovatele dotace při přezkumu uložení odvodu, mělo by být u sporů z veřejnoprávních smluv nadřízeným správním orgánem. Obdobně na tuto problematiku nahlíží i ministerstvo pro místní rozvoj, neboť to postoupilo věc ministerstvu financí jako místně příslušnému.

[3] Žalobce dále poukázal na čl. VI. odst. 5 příslušné smlouvy, v němž byla stanovena povinnost dotaci vrátit, když k této skutečnosti nedošlo, neboť část dotace žalobce vrátil, aniž by bylo vydáno příslušné rozhodnutí. Žalobce poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Afs 38/2013, kdy výzva k vrácení nezpůsobilých výdajů je smluvní institut zakotvený v příslušné smlouvě a žalobce vrácením prostředků plnil svou smluvní povinnost. Žalobce nesouhlasí s tím, že by právní názor ministerstva financí podporovala rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 16. 6. 2016 a 22. 9. 2016, čj. 6 A 215/2014-30 a 6 A 236/2014-26, když v jednom z rozhodnutí soud výslovně poukazuje na ust. § 141 odst. 7 správního řádu. Rovněž podle názoru soudu názor ministerstva financí nepodporuje jím zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 66/2013, 9 Afs 38/2013 a Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Odo 161/2002. Žalovaný cituje dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2014, sp. zn. 2 Afs 75/2013, aniž by uvedl, z čeho by mělo být zřejmé, že o podané žádosti nelze rozhodnout. Žalobce se domnívá, že tento rozsudek podporuje jeho právní názor.

[4] Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil, přičemž uváděl obsahově ve vyjádření obdobné argumenty, jako v odůvodnění napadeného i prvostupňového správního rozhodnutí.

[5] Žalobce podal k vyjádření žalovaného repliku, v níž setrval na svých argumentech, a poukázal na skutečnost, že se domáhal rozhodnutí ve věci porušení rozpočtové kázně, což bylo sdělením ze dne 27. 6. 2017 Úřadem regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko, odloženo, ačkoliv to bylo předtím uloženo ministerstvem financí sdělením ze dne 2. 6. 2017.

[6] V odůvodnění napadeného správního rozhodnutí je mj. uvedeno, že je-li pochybení příjemce dotace spočívající v porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy zjištěno v době, kdy byla dotace již poskytnuta, je třeba pochybení a případné vrácení části dotace řešit podle ust. § 22 rozpočtových pravidel, kdy úřad regionální rady vydá platební výměr a skutečnost, že příslušná částka již byla vrácena, se zohlední tak, že nebude uložena platební povinnost. Dále je uvedeno, že Úřad regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko jako správce daně nepostupuje v daném případě v souladu s právními předpisy, když nevydá platební výměr, proti němuž se lze bránit podáním opravného prostředku.

[7] V odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí jsou uvedeny obsahově tytéž skutečnosti.

[8] Soud dále vycházel ze sdělení Úřadu regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko (dále také jen „úřad regionální rady“) ze dne 27. 6. 2017, čj. RRRSM 2771/2017, který žalobce zakládal do spisu spolu se svou replikou. V tomto sdělení bylo žalobci oznámeno, že dne 7. 6. 2017 mu byl doručen příkaz ministerstva financí, aby do 30 dnů napravil nežádoucí stav a vydal platební výměr nebo sdělil příjemci dotace, že neshledal důvody k uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně. Je zde dále uvedeno, že již dne 15. 12. 2015 tento úřad odložil předmětnou věc týkající se podezření na porušení rozpočtové kázně, a proto neshledává důvody k uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně.

[9] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

[10] Podle ust. § 141 odst. 1 správního řádu: „*Ve sporném řízení správní orgán řeší spory z veřejnoprávních smluv (část pátá) a v případech stanovených zvláštními zákony spory vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných nebo obchodních vztahů.*“

[11] V posuzovaném případě je nutné vycházet z toho, že v právním státě musí mít subjekt možnost domoci se svých práv, resp. namítat nesprávnost postupu veřejné správy. Okolnost, že se v daném případě jedná o veřejnou správu, je podle názoru soudu jasná – postupem příslušného úřadu regionální rady byl žalobce vyzván, aby vrátil část peněžních prostředků do veřejného rozpočtu. Pokud žalobce tuto povinnost splnil a peněžní prostředky vrátil na základě příslušné veřejnoprávní smlouvy, musí mít možnost se takovému postupu v nějakém právním řízení bránit. Věc nelze takto uzavřít sice jednoduchým, nicméně podle názoru soudu nesprávným závěrem, který učinil úřad regionální rady, že peněžní prostředky byly vráceny a tím není o čem rozhodovat. Tímto postupem totiž dojde k odepření spravedlnosti, kdy se žalobce svých tvrzených práv nemá jak domoci, a kdy jej jeden úřad odkazuje na úřad druhý, aniž by to mělo nějaký věcný výstup.

[12] Je třeba korektně poznamenat, že na tomto stanovisku stojí napadené i prvostupňové správní rozhodnutí, a žalovaný se opatřením proti nečinnosti ze dne 2. 6.

2017 snažil tento nežádoucí stav odstranit způsobem, jakým v rozhodnutích uváděl (tedy donucením vydání platebního výměru úřadu regionální rady). Bohužel, odpověď úřadu regionální rady ze dne 27. 6. 2017 je smutným obrazem toho, jak v reálném světě českého správce dotací (ne)funguje hierarchické uspořádání, které je pro státní správu základním stavebním kamenem.

[13] V tomto smyslu soud stěží může, pokud má na zřeteli shora zmíněnou zásadu možnosti domoci se svých tvrzených práv, podanou žalobu zamítnout s touž argumentací, jako žalovaný. Reálným výsledkem tohoto postupu je sice na papíře deklarovaná povinnost úřadu regionální rady vydat příslušný platební výměr, ve skutečnosti se však žalobce svých práv nijak domáhat nemůže, protože úřad regionální rady se neřídí právním názorem nadřízeného ministerstva, a jak je patrné, nic jej k tomu nepřinutilo.

[14] V tomto směru, pokud by soud souhlasil plně se závěrem žalovaného ohledně nutnosti řešit tuto situaci pouze vydáním příslušného platebního výměru úřadu regionální rady, by žalobu musel zamítnout a žalobce odkázat na to, aby se domáhal u soudu ochrany před nečinností tohoto úřadu. Soud však k takovému závěru nedospěl a zastává názor, že postup žalobce (tedy domáhání se rozhodnutí ve sporu z uzavřené veřejnoprávní smlouvy podle správního řádu) je možný, není ničím vyloučen, a pokud se jej žalobce po veřejné správě domáhá, veřejná správa v něm musí věcně rozhodnout (pokud budou pochopitelně splněny procesní podmínky). Nelze tak argumentovat vůči žalobci tím, že veřejná správa měla určitým způsobem postupovat a vydávat nějaká rozhodnutí, když tak veřejná správa zjevně nepostupovala, a to ani po uplatněním opatření proti nečinnosti, nerozhodla v tom smyslu, který uvádí žalovaný pro svou argumentaci pro nemožnost vedení řízení o sporu z veřejnoprávní smlouvy, takže tím poskytnutí spravedlnosti žalobci ve smyslu věcného rozhodnutí ve sporu z uzavřené veřejnoprávní smlouvy odmítla. Žalobce nemá jako subjekt stojící mimo veřejnou správu povinnost domáhat se po úřadu regionální rady pro něho nepříznivého rozhodnutí (platebního výměru z důvodu porušení rozpočtové kázně), když se může domáhat svých tvrzených práv v řízení o sporu z veřejnoprávní smlouvy (nesouhlas s plněním, které poskytl na výzvu druhého smluvního kontrahenta podle této veřejnoprávní smlouvy). Podle názoru soudu v takové situaci je na žalobci, jaký právní prostředek zvolí, a v tomto ohledu je nutné jeho volbu respektovat. Jinými slovy řečeno – podle názoru soudu by žalobce mohl zvolit i ochranu proti nečinnosti úřadu regionální rady, pokud tak však neučinil, nic mu nebrání zvolit i prostředek cestou sporu z uzavřené veřejnoprávní smlouvy. Postup sporu z uzavřené veřejnoprávní smlouvy není v obecné rovině nikde vyloučen, a proto je na volbě žalobce, kterou cestu zvolí.

[15] V této souvislosti je pak podle názoru soud i nepřipadný odkaz žalovaného na ust. § 22 rozpočtových pravidel ve znění účinném do 18. 2. 2015, resp. na znění ust. § 22 odst. 4 v takto účinném znění, kdy i vrácení částky nezavazuje poskytovatele dotace k vydání rozhodnutí. Vzhledem k závěru, který soud učinil shora (tedy možnosti domáhat se svých tvrzených práv ve sporu z veřejnoprávní smlouvy) pak takový postup sice možný obecně je, žalobce však může využít i právní prostředky jiné. V tomto směru tak není podstatné, zda žalobce porušil rozpočtovou kázeň či nikoliv, což by vyžadovalo vydání příslušného rozhodnutí, ale skutečnost, že se žalobce brání postupu poskytovatele dotace na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy.

[16] Pro tuto situaci přímo neexistuje aplikovatelná judikatura. Soudní rozhodnutí, jež oba účastníci zmiňují, se přímo tímto problémem nezabývají, neboť skutkový základ pro právní řešení konfliktu v těchto jiných řízeních byl jiný, byť některé z nich určité řešení naznačují. Proto soud přímo z těchto soudních rozhodnutí nevycházel a přijal výklad uvedený shora.

[17] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu považuje za důvodnou, napadené i prvostupňové správní rozhodnutí považuje za nezákonné a proto je obě pro nezákonnost zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 1, 3, 4 s.ř.s.). V dalším řízení je správní orgán právním názorem soudu vázán (ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.).

[18] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování, kromě zjištění postupu žalovaného a úřadu regionální rady, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí, a které osvědčil žalobce listinami (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že úspěch ve věci měl žalobce, náleží mu tato náhrada, která je tvořena zaplaceným soudním poplatkem, a odměnou za zastupování advokátem po třech úkonech právní služby po 3 100 Kč a třech režijních paušálech po 300 Kč (převzetí věci, sepsání žaloby, replika k vyjádření), s částkou daně z přidané hodnoty z odměny, neboť advokát je plátcem této daně. Soud přiznal žalobci úkon za repliku, což běžně nepřiznává, neboť v replice zástupce žalobce uplatnil novou skutečnost, kterou byl postup úřadu regionální rady a žalovaného po vydání napadeného rozhodnutí. Konkrétní výpočet nákladů řízení je následující: odměna - 3100 Kč x 2 + 21% DPH, režijní paušál - 300 Kč x 2 + 21% DPH, soudní poplatek - 3000 Kč, celkové náklady řízení bez vyčíslení DPH: 13 200 Kč, DPH 21% : 2142 Kč, celkové náklady řízení s vyčíslením DPH: 15 342 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 11. ledna 2019

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu